

УДК 331.1

Сергій Ілліч Сергійчук

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, м. Миколаїв

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ

Не зважаючи на те, що одним з найважливіших понять, які характеризують процес праці, є продуктивність праці, в економічній літературі щодо цієї категорії немає однозначного визначення. Дослідження теоретичних засад вказує на те, що серед економістів відсутня єдина точка зору з приводу трактування та розмежування категорій "продуктивність", "ефективність", "результативність" та інших властивостей праці.

В доповіді: розкриті різні підходи до визначення поняття "продуктивність праці" в різних сферах економіки; визначена проблема відсутності розробок вітчизняних методів оцінки продуктивності праці невиконавчого персоналу, тобто "білих і золотих комірців"; досліджені різні підходи при яких кожен з визначених показників (продуктивність, ефективність, результативність та якість праці) розглядалися як більш ширшими ніж інші, визначені переваги і недоліки даних підходів; систематизований понятійний апарат у вигляді схеми показників продуктивності й результативності праці.

На закінчення, згідно з рекомендаціями Міжнародної організації праці, які підтримує автор, розрізняють поняття "продуктивність" і "продуктивність праці". Продуктивність – це є ефективність використання ресурсів та чинників праці, капіталу, землі, матеріалів, енергії, інформації – під час виробництва різних товарів і надання послуг. Вона відбиває взаємозв'язок між кількістю і якістю вироблених товарів або наданих послуг і ресурсами, що були витрачені на їх виробництво. Продуктивність дає змогу порівнювати виробництво на різних рівнях економічної системи (на рівні окремого індивіда, цеху, підприємства, організації, галузі й держави) з використаними ресурсами. Під час їхньої оцінки необхідно враховувати зростання вартості енергії, сировини, витрат пов'язаних з безробіттям, тощо. Таким чином, "продуктивність праці" – є частковим показником "продуктивності виробництва" й основним показником "результативності праці".